Enderrock | Joan Josep Isern | Actualitzat el 29/03/2021 a les 17:30

Alguns silencis especials

L'escriptor i crític literari Joan Josep Isern rememora i posa en valor alguns dels silencis més emocionants que ha viscut com a públic en un concert

Ovidi Montllor i Toti Soler | Pilar Aymerich

No cal ser expert en **Frederic Mompou** per valorar els silencis en la música, la importància d'aquells espais entre nota i nota a través dels quals alguns autors aconsegueixen que la màgia i la sensibilitat es posin a cent.

Més estrany, en canvi, és que el silenci faci acte de presència en una actuació en directe. Em refereixo a alguns silencis que poden ser de sorpresa i de quedar-te sense paraules, però també d'estupor, per haver quedat superat -no sempre de manera favorable- per les circumstàncies. Explicaré tres situacions que he viscut. Dues del primer supòsit i una altra del darrer.

L'1 i el 2 d'abril del 1967 **Joan Manuel Serrat** va oferir els seus primers recitals al Palau de la Música Catalana, un espai on fins aleshores l'únic cantant del país que hi havia actuat, dos mesos abans, era **Raimon**. El Noi del Poble Sec presentava el primer àlbum i la fita havia suscitat molta expectació després de tres EPs amb un èxit creixent, el primer amb "La guitarra", després "Ara que tinc vint anys" i l'últim amb "Cançó de matinada" i "Paraules d'amor".

Video: https://www.youtube.com/watch?v=UX24hMAuV1A
No sé a quin dels dos recitals vaig assistir però en recordo molt bé el programa artístic. A la primera part van intervenir la cantant barcelonina **Jacinta**, el valencià **Marià Albero** i la rossellonesa **Jocelyne Jocya**, que ja tenia una certa popularitat per la versió catalana que feia de "Bon voyage". Els espectadors no sabíem res del que anàvem a escoltar, ja que el disc encara no havia estat publicat; potser per això ens va arribar tan a dins l'impacte de dues cançons: "La tieta" i

"Cançó de bressol". Un impacte que al final de cada una es va traduir, sorpresos i emocionats, en un llarg instant de silenci trencat per una espectacular ovació amb la gent dempeus i demanant-ne més.

Un altre silenci especial el lligo a "Coral romput", el monumental poema que Vicent Andrés Estellés va escriure l'any 1957 arran de la mort de la seva filla (?Jo tinc una mort petita, meu i ben meua només...'), enregistrat per **Ovidi Montllor** i **Toti Soler** el gener del 1979. Tinc una flaca especial per aquest poema i pel doble disc d'Ariola, que conservo entre les meves possessions més estimades. A dins de la carpeta hi tinc retalls de premsa de quan l'espectacle es va presentar al Saló del Tinell de Barcelona l'estiu del 1978; quan encara no l'havien gravat.

Jo hi vaig ser i recordo una hora i mitja de recitació a càrrec de l'**Ovidi**, que va saber transferir a cada espectador el dolor i la revolta del poeta de Burjassot, puntejat per la guitarra d'un Toti que demostrava la profunda compenetració que tenia amb el seu company d'escenari. Noranta minuts d'èxtasi al final dels quals varen transcórrer uns breus segons de descompressió abans de l'apoteosi d'un públic que sabia que acabàvem de viure una nit de les que passen a la història. Si més no, a la història particular de cadascun dels presents.

I l'últim silenci em porta fins a Fernando Fernán-Gómez i, sobretot, a **Massiel**. Els antecedents són coneguts: l'abril del 1968, després que **Serrat** es negués a cantar al concurs d'Eurovisión en castellà, **Massiel** el va substituir -i va guanyar- amb el "La, la, la". Tres anys després, Fernán-Gómez va muntar l'obra *A los hombres del futuro, yo, Bertolt Brecht*, en la qual ell recitava i la cantant madrilenya interpretava les cançons de l'*Òpera de tres rals*.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=J4g5QYJOFzQ
El març del 1971 -just ara fa mig segle- la representació va arribar al Palau de la Música i jo hi vaig anar. Quan **Massiel** cantava, una petita part del públic li replicava amb el "La, la, la"; una situació que ella va aguantar impertèrrita fins al final del bolo. Aleshores, mentre saludava al públic, algú li va oferir un gran ram de flors... que la senyora **Massiel** va deixar caure just davant de la primera fila per fer palès el seu disgust. La mala sort va ser que el ram portava a la base un test de ceràmica que en impactar contra el terra va provocar un espetec notable. Just en aquell moment la sala va quedar en silenci durant uns segons, fins que entre els assistents es va produir allò que els tauròmacs anomenen ?divisió d'opinions'.

No cal dir que la premsa va treure molt de suc del ?*tiestazo*' de la **Massiel** a un públic que, ho admeto, almenys en una part no va ser gaire cortès amb una filla de pares asturians, que tenia el morro fort i les ínfules d'una Agustina de Aragón reciclada.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=tkFA0ZGNs88